

1 וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה
בְּאֵלֶינִי מִמָּרָא וְהוּא
יָשָׁב פְּתַח־הָאֹהֶל כָּתֹם
הַיּוֹם:
2 וַיֵּשָׂא עֵינָיו וַיֵּרָא
וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים
נֹצְבִים עָלָיו וַיֵּרָא וַיֵּרָץ
לְקִרְאתָם מִפְּתַח הָאֹהֶל
וַיִּשְׁתָּחוּ אַרְצָה:
3 וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי אֱמֹנָא
מִצָּאֵתִי חַן בְּעֵינֶיךָ
אֶל־גַּא תַעֲבֹר מֵעַל
עַבְדֶּךָ:
4 וַיִּחַדְגָּא מֵעַט־מֵיִם
וַיַּחֲצֹו רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁעֲנוּ
תַּחַת הַעֵצִים:
5 וְאָקְוָה פֶת־לְחֶם
וּסְעָדוּ לְבַכְּם אַחַר
תַּעֲבְרוּ כִי־עַל־כֶּן
עֲבַרְתֶּם עַל־עַבְדְּכֶם
וַיֹּאמְרוּ כֶּן תַעֲשֶׂה
כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ:
6 וַיִּמְהַר אַבְרָהָם
הָאֹהֶל אֶל־שִׁרְהָ
וַיֹּאמֶר מִהָרִי שְׁלֹשׁ
סָאִים קָמַח סֹלֶת לְיוֹשֵׁי
וַעֲשֵׂי עֲגוֹת:
7 וְאֶל־הַבָּקָר רֶץ
אַבְרָהָם וַיִּקַּח כֶּן־כֶּקָּר
רֶץ וְטוֹב וַיִּתֵּן
אֶל־הַנְּעָר וַיִּמְהַר
לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ:

1 Ὁφθῆ δὲ αὐτῷ ὁ θεὸς πρὸς τῆ ἄρου τῆ Μαμβρη καθημένου αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ μεσημβρίας.
2 ἀναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδεν, καὶ ἰδοὺ τρεῖς ἄνδρες εἰστήκεισαν ἐπάνω αὐτοῦ· καὶ ἰδὼν προσέδραμεν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν
3 καὶ εἶπεν Κύριε, εἰ ἄρα εὖρον χάριν ἐναντίον σου, μὴ παρέλθῃς τὸν παῖδά σου·
4 λημφθῆτω δὴ ὕδωρ, καὶ νιπάτωσαν τοὺς πόδας ὑμῶν, καὶ καταψύξατε ὑπὸ τὸ δένδρον·
5 καὶ λήμψομαι ἄρτον, καὶ φάγεσθε, καὶ μετὰ τοῦτο παρελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν, οὗ εἵνεκεν ἐξεκλίνατε πρὸς τὸν παῖδα ὑμῶν. καὶ εἶπαν Οὕτως ποιήσον, καθὼς εἶρηκας.
6 καὶ ἔσπευσεν Ἀβραὰμ ἐπὶ τὴν σκηνὴν πρὸς Σαρραν καὶ εἶπεν αὐτῇ Σπεῦσον καὶ φύρασον τρία μέτρα σειμιδάλεως καὶ ποιήσον ἐγκρυφίας.
7 καὶ εἰς τὰς βόας ἔδραμεν Ἀβραὰμ καὶ ἔλαβεν μοσχάριον ἀπαλὸν καὶ καλὸν καὶ ἔδωκεν τῷ παιδί, καὶ ἐτάχυνεν τοῦ ποιῆσαι αὐτό.

1 Apparuit autem ei Dominus in convalle Mambre sedenti in ostio tabernaculi sui in ipso fervore diei.
2 Cumque elevasset oculos, apparuerunt ei tres viri stantes prope eum : quos cum vidisset, cucurrit in occursum eorum de ostio tabernaculi, et adoravit in terram.
3 Et dixit : Domine, si inveni gratiam in oculis tuis, ne transeas servum tuum :
4 sed afferam pauxillum aquæ, et lavate pedes vestros, et requiescite sub arbore.
5 Ponamque buccellam panis, et confortate cor vestrum : postea transibitis : idcirco enim declinastis ad servum vestrum. Qui dixerunt : Fac ut locutus es.
6 Festinavit Abraham in tabernaculum ad Saram, dixitque ei : Accelera, tria sata similæ commisce, et fac subcinericios panes.
7 Ipse vero ad armentum cucurrit, et tulit inde vitulum tenerimum et optimum, deditque puero : qui festinavit et coxit illum.

25 Absit a te ut rem hanc facias, et occidas justum cum impio, fiatque justus sicut impius, non est hoc tuum : qui judicas omnem terram, nequaquam facies judicium hoc.
26 Dixitque Dominus ad eum : Si invenero Sodomis quinquaginta justos in medio civitatis, dimittam omni loco propter eos.
27 Respondensque Abraham, ait : Quia semel cœpi, loquar ad Dominum meum, cum sim pulvis et cinis.
28 Quid si minus quinquaginta justis quinque fuerint ? delebis, propter quadraginta quinque, universam urbem ? Et ait : Non delebo, si invenero ibi quadraginta quinque.
29 Rursumque locutus est ad eum : Sin autem quadraginta ibi inventi fuerint, quid facies ? Ait : Non percutiam propter quadraginta.
30 Ne quæso, inquit, indigneris, Domine, si loquar : quid si ibi inventi fuerint triginta ? Respondit : Non faciam, si invenero ibi triginta.
31 Quia semel, ait, cœpi loquar ad Dominum meum : quid si ibi inventi fuerint viginti ? Ait : Non interficiam propter viginti.
32 Obsecro, inquit, ne irascaris, Domine, si loquar adhuc semel : quid si inventi fuerint ibi decem ? Et dixit : Non delebo propter decem.
33 Abiitque Dominus, postquam cessavit loqui ad Abraham : et ille reversus est in locum suum.

25 μηδαμῶς σὺ ποιήσεις ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο, τοῦ ἀποκτεῖναι δίκαιον μετὰ ἀσεβοῦς, καὶ ἔσται ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής. μηδαμῶς· ὁ κρίνων πᾶσαν τὴν γῆν οὐ ποιήσεις κρίσιν;
26 εἶπεν δὲ κύριος Ἐὰν εὖρω ἐν Σοδομοῖς πεντήκοντα δικαίους ἐν τῇ πόλει, ἀφήσω πάντα τὸν τόπον δι' αὐτούς.
27 καὶ ἀποκριθεὶς Ἀβραὰμ εἶπεν Νῦν ἠρξάμην λαλῆσαι πρὸς τὸν κύριον, ἐγὼ δὲ εἰμι γῆ καὶ σποδός·
28 ἐὰν δὲ ἐλαττωνοθῶσιν οἱ πεντήκοντα δίκαιοι πέντε, ἀπολείς ἕνεκεν τῶν πέντε πᾶσαν τὴν πόλιν; καὶ εἶπεν Οὐ μὴ ἀπολέσω, ἐὰν εὖρω ἐκεῖ τεσσαράκοντα πέντε.
29 καὶ προσέθηκεν ἔτι λαλῆσαι πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν Ἐὰν δὲ εὐρεθῶσιν ἐκεῖ τεσσαράκοντα; καὶ εἶπεν Οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνεκεν τῶν τεσσαράκοντα.
30 καὶ εἶπεν Μὴ τι, κύριε, ἐὰν λαλήσω· ἐὰν δὲ εὐρεθῶσιν ἐκεῖ τριάκοντα; καὶ εἶπεν Οὐ μὴ ἀπολέσω, ἐὰν εὖρω ἐκεῖ τριάκοντα.
31 καὶ εἶπεν Ἐπειδὴ ἔχω λαλῆσαι πρὸς τὸν κύριον, ἐὰν δὲ εὐρεθῶσιν ἐκεῖ εἴκοσι; καὶ εἶπεν Οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνεκεν τῶν εἴκοσι.
32 καὶ εἶπεν Μὴ τι, κύριε, ἐὰν λαλήσω ἔτι ἅπαξ· ἐὰν δὲ εὐρεθῶσιν ἐκεῖ δέκα; καὶ εἶπεν Οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνεκεν τῶν δέκα.
33 ἀπῆλθεν δὲ κύριος, ὡς ἐπαύσατο λαλῶν τῷ Ἀβραὰμ, καὶ Ἀβραὰμ ἀπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

25 קָלְלָהּ לָךְ מֵעַשָׂת |
כְּדַבֵּר הַזֶּה לְהַמִּית צַדִּיק
עִם־רָשָׁע וְהִנֵּה כְצַדִּיק
כְּרָשָׁע קָלְלָהּ לָךְ הַשֹּׁפֵט
כֹּל־הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט:
26 וַיֹּאמֶר יְהוָה אִם־אֶמְצָא
בְּסֻדָּם חֲמֵשִׁים צַדִּיקִים בְּתוֹךְ
הָעִיר וַיִּשְׂאֵתִי לְכָל־הַמָּקוֹם
בְּעִבּוּרָם:
27 וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר
הֲנִה־נָא הוֹאֲלֵתִי לְדַבֵּר
אֶל־אֲדֹנָי וְאֲנִי עֹפֵר וְאֶפְרָא:
28 אִלוּי יִחְסְרוּן חֲמֵשִׁים
הַצַּדִּיקִים חֲמֵשָׁה הַתְּשֻׁתִית
בְּחֲמֻשָׁה אֶת־כָּל־הָעִיר
וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחִית
אֶם־אֶמְצָא שָׁם אַרְבָּעִים
וּחֲמֵשָׁה:
29 וַיִּסָּפֵר עוֹד לְדַבֵּר אֵלָיו
וַיֹּאמֶר אִלוּי יִמְצָאוּן שָׁם
אַרְבָּעִים וַיֹּאמֶר לֹא אֲעַשֶׂה
בְּעִבּוּר הָאַרְבָּעִים:
30 וַיֹּאמֶר אֶל־נָא יְיָ
לֹא־דַנְי וְאֲדַבְּרָה אִלוּי
יִמְצָאוּן שָׁם שְׁלֹשִׁים וַיֹּאמֶר
לֹא אֲעַשֶׂה אֶם־אֶמְצָא שָׁם
שְׁלֹשִׁים:
31 וַיֹּאמֶר הֲנִה־נָא הוֹאֲלֵתִי
לְדַבֵּר אֶל־אֲדֹנָי אִלוּי
יִמְצָאוּן שָׁם עֶשְׂרִים וַיֹּאמֶר
לֹא אֲשַׁחִית בְּעִבּוּר
הָעֶשְׂרִים:
32 וַיֹּאמֶר אֶל־נָא יְיָ
לֹא־דַנְי וְאֲדַבְּרָה אֶת־הַפֶּעַם
אִלוּי יִמְצָאוּן שָׁם עֶשְׂרָה
וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחִית בְּעִבּוּר
הָעֶשְׂרָה:
33 וַיִּלָּךְ יְהוָה כְּאֲשֶׁר כָּלָה
לְדַבֵּר אֶל־אַבְרָהָם וְאַבְרָהָם
שָׁב לְמִקְוֹ:

<p>8 וַיִּקַּח חַמְצָה וְחֻלֵּב וּבֶן-הַבְּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לַפְּנִיָּהם וְהוּא-עֹמֵד עַל-יְהִים תַּחַת הָעֵץ וַיֹּאמְרוּ: 9 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אַיֵּה שָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּאֵהָל: 10 וַיֹּאמֶר שׁוּב אֲשׁוּב אֵלַי כִּכְעַת חַיָּה וְהַנְּהִיבֵנִי לְשָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ וְשָׂרָה שָׁמַעַת פִּתַּח הַדָּלָה וְהוּא אֶחְרָיו: 11 וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה זָקְנִים בְּצֵאִים בְּיָמֵים חַדְלָה לְהִזְוֹת לְשָׂרָה אַרְחַ כְּנַשְׂאִים: 12 וַתִּצְתַּק שָׂרָה בְּקַרְבָּהּ לֵאמֹר אַחְרֵי בְלִילֵי הַיְהִימָה-לִּי עֲדֹנָה וְאֵדְנִי זָקֵן: 13 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-אַבְרָהָם לְמַה זֶה צָחֲקֶךָ שָׂרָה לֵאמֹר הֲאֵפֶה אֲמַנָּם אֵלַד וְאַנִּי זָקְנָתִי: 14 הֲיִפְלֵא מִיְהוָה דְבָר לְמוֹעֵד אֲשׁוּב אֵלַי כִּכְעַת חַיָּה וְלְשָׂרָה בֵּן: 15 וַתִּכְחַשׁ שָׂרָה לֵאמֹר לֹא צָחֲקֵתִי כִּי א יִרְאַה וַיֹּאמֶר אֵלַד כִּי צָחֲקֵת:</p>	<p>8 ἔλαβεν δὲ βούτυρον καὶ γάλα καὶ τὸ μοσχάριον, ὃ ἐποίησεν, καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς, καὶ ἐφάγοσαν· αὐτὸς δὲ παρεστήκει αὐτοῖς ὑπὸ τὸ δένδρον. 9 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν Ποῦ Σαρρα ἢ γυνή σου; ὃ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Ἴδου ἐν τῇ σκηνῇ. 10 εἶπεν δὲ Ἐπαναστρέφων ἦξω πρὸς σὲ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον εἰς ὥρας, καὶ ἔξει υἴον Σαρρα ἢ γυνή σου. Σαρρα δὲ ἠκούσεν πρὸς τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς, οὐσα ὄπισθεν αὐτοῦ. 11 Ἀβραὰμ δὲ καὶ Σαρρα πρεσβύτεροι προβεβηκότες ἡμερῶν, ἐξέλιπεν δὲ Σαρρα γίνεσθαι τὰ γυναικεῖα. 12 ἐγέλασεν δὲ Σαρρα ἐν ἑαυτῇ λέγουσα Οὐπὼ μὲν μοι γένονεν ἕως τοῦ νῦν, ὃ δὲ κύριός μου πρεσβύτερος. 13 καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Ἀβραὰμ Τί ὅτι ἐγέλασεν Σαρρα ἐν ἑαυτῇ λέγουσα Ἄρα γε ἀληθῶς τέξομαι; ἐγὼ δὲ γεγῆρακα. 14 μὴ ἀδυνατεῖ παρὰ τῷ θεῷ ῥῆμα; εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ἀναστρέψω πρὸς σὲ εἰς ὥρας, καὶ ἔσται τῇ Σαρρα υἴος. 15 ἠρνήσατο δὲ Σαρρα λέγουσα Οὐκ ἐγέλασα· ἐφοβήθη γάρ. καὶ εἶπεν Οὐχί, ἀλλὰ ἐγέλασας.</p>	<p>8 Tulit quoque butyrum et lac, et vitulum quem coxerat, et posuit coram eis : ipse vero stabat juxta eos sub arbore. 9 Cumque comedissent, dixerunt ad eum : Ubi est Sara uxor tua ? Ille respondit : Ecce in tabernaculo est. 10 Cui dixit : Revertens veniam ad te tempore isto, vita comite, et habebit filium Sara uxor tua. Quo audito, Sara risit post ostium tabernaculi. 11 Erant autem ambo senes, provectæque ætatis, et desierant Saræ fieri muliebria. 12 Quæ risit occulte dicens : Postquam consenui, et dominus meus vetulus est, voluptati operam dabo ? 13 Dixit autem Dominus ad Abraham : Quare risit Sara, dicens : Num vere paritura sum anus ? 14 Numquid Deo quidquam est difficile ? juxta condictum revertar ad te hoc eodem tempore, vita comite, et habebit Sara filium. 15 Negavit Sara, dicens : Non risi, timore perterrita. Dominus autem : Non est, inquit, ita : sed risisti.</p>	<p>16 וַיִּקְמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁקְפוּ עַל-פְּנֵי סֹדֶם וְאַבְרָהָם הִלְךָ עִמָּם לְשַׁחֵם: 17 וַיְהִי אֶמֶר הַמְּכַסֵּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אָנֹכִי עֹשֶׂה: 18 וְאַבְרָהָם הִזִּי יְהוָה לְגוֹי גָדוֹל וְעָצוּם וַיִּבְרָכוּ בּוֹ כָּל-גּוֹיֵי הָאָרֶץ: 19 כִּי יִדְעֹתֶיךָ לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְוָה אֶת-בְּנֵי וְאֶת-בָּיִתְךָ אַחְרָיו וְשָׁמְרוּ דְרָךְ יְהוָה לְעִשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הִבְיֵא יְהוָה עַל-אַבְרָהָם אֶת אֲשֶׁר-דִּבַּר עִלְיָו: 20 וַיֹּאמֶר יְהוָה וְצַעֲקַת סֹדֶם וְעַמָּהּ כִּי-רַבָּה מְאֹד: 21 אֲרַדְדָה-נָּא וְאַרְאֶה הַכְּצַעֲקָתָהּ הַבְּאֵה אֵלַי עֲשֵׂה אֵלַי וְאֵם-לֹא אֲדַע: 22 וַיִּפְגּוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיִּלְכוּ סָדֶמָה וְאַבְרָהָם עִוְדָו עֹמֵד לִפְנֵי יְהוָה: 23 וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲאֵפֶה תִסָּפֶה צְדִיק עִם-רָשָׁע: 24 אוֹלֵי יֵשׁ חַמְשִׁים צְדִיקִים בְּתוֹךְ הָעָרִיר הֲאֵפֶה תִסָּפֶה וְלֹא-תִשָּׂא לְמַקְוֶם לְמַעַן חַמְשִׁים הַצְּדִיקִים אֲשֶׁר בְּקַרְבָּהּ:</p>	<p>16 Ἐξαναστάντες δὲ ἐκεῖθεν οἱ ἄνδρες κατέβλεψαν ἐπὶ πρόσωπον Σοδομων καὶ Γομορρας, Ἀβραὰμ δὲ συνεπορεύετο μετ' αὐτῶν συμπροπέμπων αὐτούς. 17 ὁ δὲ κύριος εἶπεν Μὴ κρύψω ἐγὼ ἀπὸ Ἀβραὰμ τοῦ παιδός μου ἃ ἐγὼ ποιῶ; 18 Ἀβραὰμ δὲ γινόμενος ἔσται εἰς ἔθνος μέγα καὶ πολύ, καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν αὐτῷ πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς. 19 ἦδειν γὰρ ὅτι συντάξει τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ μετ' αὐτόν, καὶ φυλάξουσιν τὰς ὁδοὺς κυρίου ποιεῖν δικαιοσύνην καὶ κρίσιν· ὅπως ἂν ἐπαγάγη κύριος ἐπὶ Ἀβραὰμ πάντα, ὅσα ἐλάλησεν πρὸς αὐτόν. 20 εἶπεν δὲ κύριος Κραυγὴ Σοδομων καὶ Γομορρας πεπλήθυνται, καὶ αἱ ἁμαρτίαι αὐτῶν μεγάλαι σφόδρα· 21 καταβάς οὖν ὄψομαι εἰ κατὰ τὴν κραυγὴν αὐτῶν τὴν ἐρχομένην πρὸς με συντελοῦνται, εἰ δὲ μή, ἵνα γνῶ. 22 καὶ ἀποστρέψαντες ἐκεῖθεν οἱ ἄνδρες ἦλθον εἰς Σοδομα, Ἀβραὰμ δὲ ἦν ἐστηκὼς ἐναντίον κυρίου. 23 καὶ ἐγγίσας Ἀβραὰμ εἶπεν Μὴ συναπολέσης δίκαιον μετὰ ἀσεβοῦς καὶ ἔσται ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής; 24 ἐὰν ὧσιν πεντήκοντα δίκαιοι ἐν τῇ πόλει, ἀπολεῖς αὐτούς; οὐκ ἀνήσεις πάντα τὸν τόπον ἔνεκεν τῶν πεντήκοντα δικαίων, ἐὰν ὧσιν ἐν αὐτῇ;</p>	<p>16 Cum ergo surrexissent inde viri, direxerunt oculos contra Sodomam : et Abraham simul gradiebatur, deducens eos. 17 Dixitque Dominus : Num celare potero Abraham quæ gesturus sum : 18 cum futurus sit in gentem magnam, ac robustissimam, et benedicendæ sint in illo omnes nationes terræ ? 19 Scio enim quod præcepturus sit filiis suis, et domui suæ post se ut custodiant viam Domini, et faciant iudicium et justitiam : ut adducat Dominus propter Abraham omnia quæ locutus est ad eum. 20 Dixit itaque Dominus : Clamor Sodomorum et Gomorrhæ multiplicatus est, et peccatum eorum aggravatum est nimis. 21 Descendam, et videbo utrum clamorem qui venit ad me, opere compleverint ; an non est ita, ut sciam. 22 Converteruntque se inde, et abierunt Sodomam : Abraham vero adhuc stabat coram Domino. 23 Et appropinquans ait : Numquid perdes justum cum impio ? 24 si fuerint quinquaginta justi in civitate, peribunt simul ? et non parces loco illi propter quinquaginta justos, si fuerint in eo ?</p>
--	--	---	--	--	---